

Luby

Kraj: Karlovarský

Správní obvod: Cheb

Nadmořská výška: 518 m n. m.

Počet obyvatel: 2 120

Adresa URL: www.mestoluby.cz

Okres: Cheb

GPS souřadnice: 50.252480N, 12.405946E

První pís. zmínka: 1149 (875 let)

PSČ: 351 37

Historie obce Luby

Bývalý Schönbach, dnešní Luby, leží na území, o kterém se v období prvního osídlení mluvilo jako o "okolním lese" nebo o "lubském újezdu". Období pravděpodobného prvního osídlení lze datovat do let 1100 až 1140.

V roce 1149 postoupil první německý král ze štaufského rodu, Konrád III., území Lubů českým knížatům, jmenovitě Vladislavovi II., pozdějšímu českému králi. Ten je roku 1165 daroval waldsassenskému klášteru v Bavorsku. Pod vládou kláštera zůstal Schönbach s celým přilehlým územím dvě století.

Roku 1319 povoluje německý král Ludvík IV. Bavor opatovi kláštera Johannovi III. povýšit Schönbach z vesnice na město a obdarovat je stejnými právy, jakým se těšilo město Eger (Cheb).

Ve finanční tísní zastavil opat kláštera roku 1348 lubské území Rüdigerovi ze Sparnecku a ten, aby je jako zástavu nemusel vrátit, nabídl je roku 1354 králi Karlovi IV., od něhož je přijal jako české manské léno.

Roku 1370 Karel IV. změnil Luby na rodinný majetek českých králů.

Kolem poloviny 15. století získal Luby s okolním územím Matyáš Šlik. Lubsko vlastnili Šlikové až do roku 1547, kdy je za účast ve stavovském odboji ztratil Jeroným Šlik císařskou konfiskací ve prospěch krále Ferdinanda I. Roku 1597 kupuje lubské panství císařská rada a prokurátor Jindřich z Písnice. Ten se do historie města zapsal postavením zámku v letech 1604 až 1608, který mnoha dalším majitelům sloužil více jak 300 let. Poslední z rodu Písniců, Julius Jindřich Josef, zřídil ve městě roku 1715 chudobinec, rok nato nechává postavit kapli Panny Marie. V držení tohoto rodu zůstalo lubské panství až do roku 1739. V dalších letech dochází k častému střídání majitelů, do roku 1840 jich bylo pět.

Z novějších historických záznamů se dovídáme, že městem projel na své cestě do Karlových Varů v roce 1795 Johann Wolfgang Goethe, že v srpnu 1868 byl otevřen první poštovní úřad, v roce 1872 uveden do provozu telegraf, nové radnice se město dočkalo roku 1882. V roce 1890 jsou Luby se svými 3639 obyvateli druhým největším městem na chebsku. Většina lidí se živí výrobou hudebních nástrojů, ať již samotnou stavbou nástrojů, či jen jejich částí (např. houslové krky a desky), zhotovováním přířezů, součástek, strun apod.

Výrazný pokrok přinesla výstavba městské elektrárny v roce 1899. Dalším přínosem pro rozvoj města bylo zahájení železničního provozu mezi Tršnicemi a Luby v červnu 1900. Nová budova měšťanské školy byla předána do užívání v roce 1902.

V roce 1921 se konaly oslavy 600. výročí povýšení Lubů na město, v obdobné atmosféře se odehrávalo odhalení houslařského pomníku v létě 1927.

V té době však již pomalu končí období hospodářského rozvoje, přichází obtížné období

krize. Byla jí nebezpečná krize politická. Své vykonal podzim 1938, kdy Československá vláda přijala mnichovský diktát o odstoupení pohraničních území, následná 2. světová válka uzavřela jednu kapitolu města. Ukončením 2. světové války začala pro město nová etapa, která nebyla vůbec jednoduchá. Na základě Postupimské dohody došlo k odsunu velké části občanů německé národnosti do Německa. Museli zde sice zanechat plně vybavené domky, odnesli s sebou ale zkušenosti a odbornost ve výrobě hudebních nástrojů. kterou následně v novém domově v Bubenreuthu u Erlangenu po stupně rozvíjeli od domácích dílen až po továrny.

S podobně těžkými začátky se potýkali také místní výrobci hudebních nástrojů. Nebylo jich mnoho, s nimi zde zůstalo i několik německých občanů, převážně antifašistů a sociálních demokratů.

Především na nich, na jejich občanských postojích a jejich řemeslné zdatnosti, mohla být vybudována společně s českým obyvatelstvem nová základna lubského nástrojařského průmyslu. Vraťme se ale zpět k městu. Po květnu 1945 dochází k pozvolnému osidlování českými obyvateli. Jsou to zejména vojáci Československé armády, příslušníci Sboru národní bezpečnosti, Revoluční gardy. Vracejí se také někteří původní obyvatelé. Stěhují se do opuštěných domků po německých obyvatelích, jen z Lubů jich bylo do roku 1947 odsunuto hodně přes tři tisíce. Mnoho opuštěných domů zůstalo bez údržby, bytový fond byl v poměrně špatném stavu. To vedlo k tomu, že v průběhu několika let bylo demolováno větší množství budov. Na jejich místech byly většinou zřízeny parky a rozšířena městská zeleň, jinde byly postaveny nové domy - paneláky. Ty se stavěly i na dalších místech, do Lubů tak přišlo mnoho nových lidí. Pro potřeby obyvatel se zřídily dvoje jesle a tři školky, vznikaly obchody, byl postaven nový hotel s pohostinstvím včetně nákupního střediska. Rekonstrukcí starého kulturního domu získalo město moderní Městské kulturní středisko a nové, širokoúhlé kino. Sportovní vyžití nabízela nově postavená sportovní hala a mnoho sportovních oddílů. Pracovní příležitosti poskytovala občanům především Cremona a Stavokonstrukce.

Poslední historickou změnou byl rok 1989. Vznikly nové politické strany, objevili se nové tváře, nabízela se možnost soukromého podnikání, cestování. Státní obchody, služby a podniky se privatizovaly, někde lépe, jinde hůře. Máme tak dnes z Cremony akciovou společnost Strunal CZ, Stavokonstrukce se přejmenovaly na Elroz a opustily Luby, dnes mají sídlo v Plesné. Budovu po Elrozu zakoupil německý podnikatel, ve firmě F.P. Technik vyrábí plastové automodely. Za zaznamenání jistě stojí i soukromé společnosti Akord Kvint a Ateliér Saldo, soukromé hospůdky Baráček či Kozabar.

